

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
G R A D G O S P I Ć
GRADSKO VIJEĆE
KLASA: 320-01/23-01/5
URBROJ: 2125-1-01-23-03
Gospic, 19. listopada 2023. godine

Na temelju članka 10. stavak 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ br. 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22), članka 4. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine“ br. 22/19), Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“ br. 92/10 i 114/22) i članka 33. Statuta Grada Gospića („Službeni vjesnik Grada Gospića“ br. 7/09, 5/10, 7/10, 1/12, 2/13, 3/13-p.t., 7/15, 1/18, 3/20 i 1/21), Gradsko vijeće Grada Gospića, na sjednici održanoj dana 19. listopada 2023. godine, donosi

O D L U K U

o mjerama zaštite poljoprivrednog zemljišta, mjerama za uređivanje, održavanje poljoprivrednih rudina i posebnim mjerama zaštite od požara na području Grada Gospića

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom o mjerama zaštite poljoprivrednog zemljišta, mjerama za uređivanje, održavanje poljoprivrednih rudina i posebnim mjerama zaštite od požara na području Grada Gospića (u dalnjem tekstu: Odluka) propisuju se mjere zaštite poljoprivrednog zemljišta u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 2.

Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji sukladno prostornom planu.

II. MJERE ZAŠTITE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Članak 3.

Agrotehničke mjere koje se propisuju za održavanje poljoprivrednog zemljišta sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju i sprečavanje nastajanja štete na istom su sljedeće:

1. minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka;
2. sprječavanje zakoravljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem;
3. suzbijanje organizama štetnih za bilje;

4. gospodarenje biljnim ostacima;
5. održavanje organske tvari i humusa u tlu;
6. održavanje povoljne strukture tla;
7. zaštita od erozije;
8. održavanje plodnosti tla.

1. Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Članak 4.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta sukladno određenoj biljnoj vrsti i načinu uzgoja, odnosno katastarskoj kulturi poljoprivrednog zemljišta;
- održavanje ili poboljšanje plodnosti tla;
- održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama;
- održavanje površina pod trajnim nasadima u dobrom proizvodnom stanju.

2. Sprječavanje zakoravljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Članak 5.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla, njege usjeva i nasada, a u cilju sprječavanja zakoravljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakoravljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Članak 6.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednih zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

Nakon provedenog postupka iz stavka 1. ovog članka vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su ambalažu od utrošenih sredstava za zaštitu bilja odlagati prema uputama proizvođača koje su priložene uz sredstva.

4. Gospodarenje biljnim ostacima

Članak 7.

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnog korištenja u poljoprivredi u smislu hrane za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Članak 8.

Agrotehničke mjere korištenja i uništavanja biljnih ostataka obuhvaćaju:

- primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na površinama na kojima se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla;
- primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konverzacijska obrada tla;
- obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjer u višegodišnjim nasadima;
- obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti i koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gnojivo i slično.

Žetveni ostatci ne smiju se spaljivati na poljoprivrednim površinama. Njihovo spaljivanje dopušteno je samo u cilju sprječavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Članak 9.

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hranjiva u tlu.

Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine. U plodoredu raspored usjeva mora biti takav da se poboljšava ili održava plodnost tla.

Podusjevi, međusujevi i ugar smatraju se kao sastavni dio plodoreda.

Kod planiranja održavanja razine organske tvari u tlu potrebno je unositi žetvene ostatke u tlu primjenom konvencionalne, reducirane ili konzervacijske obrade tla i uravnoteženo gnojiti organskim gnojivom ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu.

6. Održavanje povoljne strukture tvari u tlu

Članak 10.

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima. U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Zaštita od erozije

Članak 11.

U svrhu zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije vodom i vjetrom podrazumijeva se zabrana skidanja humusnog odnosno oraničnog sloja površine poljoprivrednog zemljišta, održavanje rudina, podizanje vjetrozaštitnih pojaseva, zatravnjivanje i sadnja višegodišnjeg bilja.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati dugogodišnje nasade i višegodišnje kulture podignute radi zaštite od erozije na tom zemljištu.

Na nagnutim terenima ($>15\%$) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva.

Meduredni prostori na nagnutim terenima ($>15\%$) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

8. Održavanje plodnosti tla

Članak 12.

Plodnost tla mora se održavati primjerenim agrotehničkim mjerama uključujući gnojidbu kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro ili mikrohraniva u tlu te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

III. MJERE ZA UREĐIVANJE I ODRŽAVANJE POLJOPRIVREDNIH RUDINA

Članak 13.

Mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina propisuju:

1. održavanje živica i međa;
2. održavanje poljskih putova;
3. uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje;
4. sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica;
5. sadnju i održavanje vjetrobranskih pojaseva.

1. Održavanje živica i međa

Članak 14.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su redovito održavati i orezivati *živicu* na način da se spriječi njezino širenje na susjedno obradivo zemljište i putove, zasjenjivanje susjednih čestica, da spriječe njezinu zakoravljenost i da se ne ometa promet, vidljivost i preglednost poljskog puta.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati *međe* tako da budu vidljivo označene, očišćene od korova i višegodišnjeg raslinja te da ne ometaju provedbu zajedničkih agrotehničkih zahvata.

Između poljoprivrednih površina živica ne može služiti kako međa.

Međe je zabranjeno izoravati i oštećivati.

Za ogradijanje parcela na međama zabranjuje se korištenje bodljikave žice i armaturnih mreža.

2. Održavanje poljskih putova

Članaka 15.

U svrhu iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta koriste se poljski putovi. Poljskim putom u smislu ove Odluke smatra se površina koja se koristi kao pristup poljoprivrednom i šumskom zemljištu i pristupačan je većem broju raznih korisnika po bilo kojoj osnovi.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su zajednički brinuti o održavanju poljskih putova koje koriste.

Pod održavanjem poljskih putova podrazumijeva se naročito:

- redovito održavanje i uređivanje poljskih puteva tako da ne bi ometali provođenje agrotehničkih mjera i prolazak vatrogasnih vozila;
- nasipavanje oštećenih dionica i udarnih rupa odgovarajućim kamenim materijalom;
- čišćenje i održavanje odvodnih kanala i propusta, sistema otjecanja i odvodnje oborinskih voda;
- sprječavanje širenja živica i drugog raslinja uz putove;
- sječa pojedinih stabala ili grana koje otežavaju korištenje puta;
- održavanje suhozida, saniranje oštećenih dijelova suhozida i prolaza;
- sprječavanje oštećenja putova njihovim nepravilnim korištenjem (vuča trupaca, preopterećenje, neovlašteni građevinski zahvati, nasipavanje otpadnim materijalom i sl);
- sprječavanje usurpacije putova i zemljišta u zaštitnom pojasu;

Za održavanje putova u privatnom vlasništvu odgovorni su njihovi vlasnici odnosno posjednici. Poljski put se održava sukladno propisima o nerazvrstanim cestama i komunalnom gospodarstvu.

Članak 16.

Zabranjuju se sve radnje koje mogu dovesti do uništavanja poljskih putova, a naročito:

- preoravanje poljskih putova;
- sužavanje poljskih putova;
- uništavanje zelenog pojasa uz poljske putove;
- nanošenje zemlje i raslinja na poljske putove i nerazvrstane ceste prilikom obrađivanja zemljišta;
- skretanje oborinskih i drugih voda na poljske putove;
- nasipavanje poljskih putova otpadnim materijalom.

3. Uređivanje i održavanje kanala

Članak 17.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta kroz koje prolaze prirodni ili izgrađeni kanali oborinskih voda odnosno posjednici ili vlasnici tih kanala obvezni su ih čistiti tako da se sprječi odronjavanje zemlje, zarastanje korovom i raslinjem i održavati u funkcionalnom stanju kako bi se omogućilo prirodno otjecanje oborinskih voda.

Zabranjeno je svako zatrpavanje kanala iz stavka 1. ovog članka osim kada se to radi temeljem projektne dokumentacije i valjane dozvole nadležnih tijela koju je ishodio vlasnik poljoprivrednog zemljišta.

U svrhu održavanja kanala u dobroj funkciji za odvođenje suvišne vode s poljoprivrednih površina naročito je zabranjeno:

- mijenjati smjer kanala bez suglasnosti nadležnog tijela;
- uz kanale na udaljenosti manjoj od 2 metra od ruba kanala obrađivati zemlju, kopati zemlju, šljunak ili pjesak i obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti kanali ili poremetiti njihovo funkcioniranje.

4. Sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica

Članak 18.

Zabranjuje se sadnja visokog raslinja neposredno uz međe radi sprječavanja zasjenjivanja susjednih parcela na kojima se vrši poljoprivredna proizvodnja.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednih zemljišta ne smiju sadnjom voćaka ili drugih visokorastućih kultura zasjenjivati susjedne čestice te tako onemogućavati ili umanjivati poljoprivrednu proizvodnju na tim česticama.

5. Sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa

Članak 19.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta u područjima gdje se često javljaju jaki vjetrovi koji mogu prouzročiti eroziju tla, obvezni su zasaditi vjetrozaštitni pojas te ga održavati.

Radi uređivanja i održavanja poljoprivrednih rudina, a na područjima na kojima je zbog izloženosti vjetru većeg intenziteta ili duljeg trajanja otežana ili smanjena poljoprivredna proizvodnja, vlasnik je dužan određeni pojas zemljišta zasaditi stablašicama.

Stablašice koje čine vjetrobrani pojas vlasnici su dužni redovito održavati i obnavljati.

IV. POSEBNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 20.

Paljenje vatre na otvorenom prostoru smatra se paljenje vatre izvan zatvorenih odnosno pokrivenih prostora s osiguranim ložištem. Radi sprječavanja požara na poljoprivrednom zemljištu vlasnici i posjednici dužni su:

- održavati, uređivati i čistiti međe, živice, kanale te poljske i šumske putove;
- uklanjati suhe biljne ostatke nakon provedenih agrotehničkih mjera i nakon žetve, berbe i slično najkasnije do 31. svibnja tekuće godine;
- odstraniti biljne ostatke nakon sječe i čišćenja šume, putova i međa na šumskom zemljištu koje graniči s poljoprivrednim zemljištem;
- uz međe preorati ili očistiti zemljiše zatravljeni suhim biljem i biljnim otpadom;
- spaljivanje i uništavanje biljnih otpadaka i korova na poljoprivrednom i šumskom zemljištu vršiti samo uz poduzimanje odgovarajućih propisanih preventivnih mjera opreza sukladno Zakonu o zaštiti od požara.

Članak 21.

Spaljivanje korova, trave i drugog otpadnog materijala biljnog porijekla te loženje vatre na poljoprivrednim površinama može se obavljati ako su poduzete sljedeće mjere opreza:

- ako se spaljivanje korova i loženje vatre na otvorenom prostoru obavlja na većoj poljoprivrednoj površini, vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su tražiti odobrenje nadležne vatrogasne postrojbe koji će osigurati dežurstvo odgovarajućeg broja vatrogasaca s opremom za gašenje požara, a na manjim površinama treba primjeniti posebne mjere zaštite od požara;
- mjesto spaljivanja korova i loženja vatre na otvorenom prostoru mora biti: najmanje 50 metara udaljeno od gospodarskih i stambenih objekata; najmanje 200 m od ruba šumskog zemljišta i dovoljno udaljeno od krošnji stabala i nasada na susjednim parcelama;
- te na udaljenosti većoj od 100 metara od stogova slame i sijena i drugih objekata u kojima je uskladišteno sijeno, slama i drugi zapaljivi materijali;
- tlo na kojem se loži vatra radi spaljivanja korova i biljnog otpada mora se očistiti od trave i drugog gorivog materijala;
- spaljivanju moraju biti nazočne osobe koje su zapalile vatu i to od zapaljenja vatre do njenog potpunog sagorijevanja i uz sebe moraju imati osnovna sredstva i opremu za početno gašenje požara (lopata, kanta napunjena vodom i sl.);
- nakon sagorijevanja osobe su dužne pregledati mjesto loženja i ostatke sagorijevanja u potpunosti ugasiti vodom;
- te ostalo sukladno važećim propisima kojima je uređena materija zaštite od požara.

Članak 22.

Zabranjuje se spaljivanje korova i biljnog otpada i loženje vatre na poljoprivrednom zemljištu u sljedećim uvjetima:

- u razdoblju od 01. lipnja do 30. rujna tekuće godine, kada je proglašena velika i vrlo velika opasnost od požara na otvorenom;
- za vrijeme jakog vjetra, pod jakim vjerom podrazumijeva se svaki vjetar iznad jačine umjerenog vjetra, odnosno svaki vjetar koji puše brzinom od 5 m/s ili više.
- noću (od 19,00 do 05,00 sati);
- za vrijeme sezone žetve i zrenja poljoprivrednih kultura.

Iznimno, pravne ili fizičke osobe koje namjeravaju ložiti vatru na otvorenom u periodu izvan 1. lipnja-30. rujna dužni su zatražiti odobrenje nadležne vatrogasne postrojbe koje će izdat tražitelju pisano ili usmeno odobrenje za paljenje vatre.

V. NADZOR

Članak 23.

Nadzor nad provedbom ove Odluke provodi službenik Grada Gospicja kojem je u opisu poslova obavljanje tih poslova (u dalnjem tekstu: službenik).

Službenik u obavljanju poslova nadzora rješenjem može naređiti fizičkim i pravnim osobama radnje u svrhu provođenja ove Odluke. O utvrđenom stanju i poduzetim mjerama redovito izvještava nadležne inspekcije.

Protiv rješenja službenika može se izjaviti žalba. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 24.

U obavljanju nadzora službenik je ovlašten:

- izricati opomene fizičkim i pravnim osobama u svrhu provođenja agrotehničkih mjera te mjera za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina;
- poduzimati radnje u svrhu sprječavanja nastanka štete, onemogućavanja ili smanjenja poljoprivredne proizvodnje;
- poduzimati radnje u svrhu uklanjanja posljedica nastale štete u poljoprivrednoj proizvodnji;
- poduzimati radnje u svrhu provedbe mjera za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina;
- uklanjanje protupravno postavljenih ograda, živica, drvoreda, voćnjaka, pojedinačnih stabala i grmlja u pojasu poljskih putova i nerazvrstanih cesta označenih kao javno dobro u općoj uporabi;
- naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja;
- izdati obvezni prekršajni nalog.

Članak 25.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su službeniku u provedbi njegovih ovlasti omogućiti nesmetano obavljanje nadzora i pristup do poljoprivrednog zemljišta.

Ukoliko vlasnik ili posjednik poljoprivrednog zemljišta ne poduzme mјere propisane ovom Odlukom, službenik može za to ovlastiti drugu fizičku ili pravnu osobu, a troškove snosi vlasnik odnosno posjednik.

Ako službenik u svom radu nađe na protivljenje i otpor, ovlašten je od nadležne policijske uprave zatražiti pomoć.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 26.

Fizičke i pravne osobe za prekršaje propisane ovom Odlukom kaznit će se sukladno propisanim kaznama iz važećih zakona i podzakonskih akata koji se odnose na provedbu ove Odluke.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Stupanjem na snagu Odluke prestaje važiti Odluka o agrotehničkim mjerama, mjerama za uređivanje, održavanje poljoprivrednih rudina i posebnih mjera zaštite od požara na području Grada Gospića („Službeni vjesnik Grada Gospića“ br. 12/19).

Članak 28.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom vjesniku Grada Gospića“.

PREDSEDNIČA GRADSKOG VIJEĆA
GRADA GOSPIĆA

